



Tisk a informace

Soudní dvůr Evropské unie
TISKOVÁ ZPRÁVA č. 53/12
V Lucemburku dne 2. května 2012

Rozsudek ve věci C-406/10
SAS Institute Inc. v. World Programming Ltd

Funkce počítačového programu a programovacího jazyka nemohou požívat autorskoprávní ochrany

Nabyvatel licence k programu má v zásadě právo zkoumat, studovat nebo zkoušet jeho fungování za účelem zjištění myšlenek a zásad, na nichž se tento program zakládá.

Společnost SAS Institute Inc. vyvinula systém SAS, integrovaný systém programů, který uživatelům umožňuje provádět činnosti spočívající ve zpracování a analýze údajů, zejména pak statistických údajů. Zásadní složka systému SAS se nazývá „Base SAS“. Ta umožňuje uživatelům psát a provozovat programové aplikace (rovněž známé pod označením „skripty“) napsané v programovacím jazyce SAS a umožňující zpracovávání údajů.

Společnost World Programming Ltd (dále jen „WPL“) se domnívala, že existuje potenciální odbyt pro alternativní software, který by byl schopen provádět programové aplikace napsané v jazyce SAS. Vytvořila tak World Programming System (dále jen „WPS“). Tento systém napodobuje (emuluje) velkou část funkcí modulů SAS v tom smyslu, že se společnost WPL až na určité drobné výjimky snažila zajistit, aby tytéž vstupní údaje (údaje zadané do systému) generovaly tytéž výstupní údaje (výsledné údaje). To by uživatelům systému SAS umožnilo provádět v systému „World Programming System“ skripty, které vyvinuli pro použití v systému SAS.

Za účelem vytvoření tohoto programu WPS nakoupila společnost WPL legálně rozmnoženiny učební verze systému SAS, které byly dodány v souladu s licencí, podle níž jsou práva nositele omezena na účely, které nesouvisejí s výrobou. WPL použila a studovala tyto programy, aby porozuměla jejich fungování, ale nelze nikterak doložit, že by WPL měla přístup ke zdrojovému kódu modulů SAS nebo že tento kód rozmnožila.

SAS Institute podala k High Court of Justice (Spojené království) žalobu na určení, že WPL rozmnožila příručky a moduly k systému SAS a porušila její autorská práva a podmínky licence k učební verzi. Za těchto souvislostí položil High Court Soudnímu dvoru otázku ohledně rozsahu právní ochrany počítačových programů přiznané unijním právem, a zejména zda se tato ochrana vztahuje na funkce a programovací jazyk.

Soudní dvůr zaprvé připomněl, že směrnice o právní ochraně počítačových programů¹ rozšiřuje autorskoprávní ochranu na vyjádření vlastního duševního výtvoru autora počítačového programu v jakékoli formě². Naproti tomu myšlenky a zásady, na kterých je založen kterýkoli z prvků počítačového programu, včetně myšlenek a zásad, na kterých je založeno jeho rozhraní, nejsou autorským právem podle uvedené směrnice chráněny.

Autorským právem je tak chráněno pouze vyjádření těchto myšlenek a zásad. Předmětem ochrany přiznané směrnicí 91/250 je jakákoli forma vyjádření počítačového programu – jako například zdrojový a strojový kód, která umožňuje program rozmnožit v různých počítačových kódech.

Na základě těchto úvah měl Soudní dvůr za to, že **ani funkce počítačového programu, ani programovací jazyk** či formát datových souborů užívaných počítačovým programem za účelem

¹ Směrnice Rady 91/250/EHS ze dne 14. května 1991 o právní ochraně počítačových programů (Úř. věst. L 122, s. 42; Zvl. vyd. 17/01, s. 114).

² Rozsudek Soudního dvora ze dne 22. prosince 2010, Bezpečnostní softwarová asociace (C-393/09).

využití některých z jeho funkcí **nepředstavují formu vyjádření. Nepoživají tudíž autorskoprávní ochrany.**

Připustit, že by funkce počítačového programu mohla požívat autorskoprávní ochrany, by totiž znamenalo umožnit monopolizaci myšlenek na úkor technického pokroku a průmyslového rozvoje.

V této souvislosti Soudní dvůr uvedl, že kdyby si třetí osoba opatřila část zdrojového nebo strojového kódu, která se vztahuje k programovacímu jazyku nebo k formátu datových souborů užívaných počítačovým programem, a kdyby s pomocí tohoto kódu vytvořila podobné prvky ve svém vlastním počítačovém programu, mohlo by být toto jednání autorem programu zakázáno. V projednávané věci přitom z vysvětlení podaného předkládajícím soudem vyplývá, že WPL neměla přístup ke zdrojovému kódu programu společnosti SAS Institute, ani neprovedla rozklad strojového kódu tohoto programu. Jen díky zkoumání, studování a zkoušení chování programu společnosti SAS Institute rozmnožila společnost WPL funkce tohoto programu, přičemž použila tentýž programovací jazyk a tentýž formát datových souborů.

Zadruhé Soudní dvůr uvedl, že podle směrnice o právní ochraně počítačových programů má nabyvatel licence k programovému vybavení právo zkoumat, studovat nebo zkoušet fungování počítačového programu za účelem zjištění myšlenek a zásad, které jsou základem kteréhokoli z prvků programu. Veškerá smluvní ustanovení, která jsou v rozporu s tímto právem, jsou od počátku neplatná. Dále Soudní dvůr uvedl, že zjišťování těchto myšlenek a zásad může být prováděno v rámci úkonů, k jejichž provádění opravňuje licence.

V důsledku toho nositel autorského práva k počítačovému programu nemůže s odvoláním na licenční smlouvu bránit tomu, aby nabyvatel této licence při provádění úkonů, které je podle uvedené licence oprávněn činit, jakož i úkonů spočívajících v nahrávání a provozování nezbytném k užití programu zkoumal, studoval nebo zkoušel fungování tohoto programu za účelem zjištění myšlenek a zásad, na nichž je založen kterýkoli z prvků tohoto programu, za podmínky, že neporušuje výlučná práva nositele autorského práva k tomuto programu.

Podle Soudního dvora navíc nedochází k žádnému porušení autorského práva v případě, že oprávněný nabyvatel licence stejně jako v projednávané věci neměl přístup ke zdrojovému kódu počítačového programu, ale pouze studoval, zkoumal a zkoušel tento program za účelem rozmnožení jeho funkcí ve druhém programu.

Soudní dvůr konečně konstatoval, že rozmnožení některých prvků popsaných v uživatelské příručce k počítačovému programu chráněné autorským právem v jiném počítačovém programu nebo uživatelské příručce k tomuto programu může představovat porušení autorského práva k prvně uvedené příručce, pokud tato rozmnoženina představuje vyjádření vlastního duševního výtvoru autora dané příručky.

V tomto ohledu měl Soudní dvůr za to, že v projednávané věci jsou klíčová slova, skladba, příkazy a kombinace příkazů, volby, implicitní hodnoty, jakož i smyčky složeny ze slov, číslic nebo matematických pojmů, které – pokud jsou posuzovány odděleně – nejsou jako takové duševním výtvozem autora tohoto programu. Teprve výběrem, uspořádáním a kombinací těchto slov, těchto číslic nebo matematických pojmů autor vyjadřuje svého tvůrčího ducha originálním způsobem.

Předkládajícímu soudu přísluší ověřit, zda rozmnožení namítané ve věci v původním řízení představuje vyjádření vlastního duševního výtvoru autora uživatelské příručky k počítačovému programu chráněné autorským právem.

UPOZORNĚNÍ: Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce umožňuje soudům členských států, aby v rámci sporu, který projednávají, položily Soudnímu dvoru otázky týkající se výkladu unijního práva nebo platnosti unijního aktu. Soudní dvůr nerozhoduje ve sporu před vnitrostátním soudem. Vnitrostátní soud musí věc rozhodnout v souladu s rozhodnutím Soudního dvora. Toto rozhodnutí je stejně tak závazné pro ostatní vnitrostátní soudy, které případně budou projednávat podobný problém.

Neoficiální dokument pro potřeby sdělovacích prostředků, který nezavazuje Soudní dvůr.

[Úplné znění](#) rozsudku se zveřejňuje na internetové stránce CURIA v den vyhlášení.

Kontaktní osoba pro tisk: Balázs Lehoczki ☎ (+352) 4303 5499